

Bank Spółdzielczy w Opocznie

Sprawozdanie z działalności

Banku Spółdzielczego w Opocznie

w okresie

od 01.01.2020 r do 31.12.2020 r.

Opoczno 2021

I. STAN PRAWNO - ORGANIZACYJNY

1. Podstawowe informacje na temat Banku

Pełna nazwa Banku: **Bank Spółdzielczy w Opocznie**

Adres siedziby: **Opoczno ul. Pl. Kościuszki 3**

Bank Spółdzielczy został zarejestrowany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście, Sąd Gospodarczy XX Wydział pod numerem KRS 0000124981. o numerze identyfikacji podatkowej NIP 768-00035-89 Bank posiada nr statystyczny REGON 000497992 oraz NIP 768-00035-89. Zgodnie ze Statutem Bank działa na terenie województwa łódzkiego oraz powiatów koneckiego i przysuskiego.

Bank prowadzi swoją działalność poprzez Centralę Banku znajdującą się w Opocznie przy ul. Pl. Kościuszki 3 oraz oddziały w Białaczowie i Sławnie.

2. Przedmiot działania Banku

Bank Spółdzielczy w Opocznie jest spółdzielnią i prowadzi swoją działalność w szczególności na podstawie ustawy Prawo Spółdzielcze, ustawy Prawo bankowe, ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz Statutu Banku.

Przedmiot działalności Banku według PKD: 64.19.Z – pozostałe pośrednictwo finansowe

Przedmiotem działania Banku określonym w Statucie jest prowadzenie działalności bankowej na rzecz osób fizycznych, osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

3. Przynależność do Zrzeszenia, Systemu Ochrony i Związków

Bank zgodnie z ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, jest zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej z siedzibą w Poznaniu oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, zarządzanym przez Spółdzielczy System Ochrony SGB w Poznaniu.

Bank jest również członkiem Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie.

4. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Na dzień 31.12.2020r. w Banku obowiązuje Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Zarządu nr 23/8/2020 z dnia 25.02.2020 r. oraz schemat organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 10/2/2020 z dnia 26.02.2020r.

Regulamin określa strukturę organizacyjną Banku, podstawowe zadania jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady współpracy jednostek i komórek organizacyjnych. Niniejszy Regulamin wprowadził podział realizowanych w Banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka przez Bank.

Średnie zatrudnienie w Banku w 2020r wyniosło 26 etatów. Poziom zmian kadrowych był umiarkowany i nie stanowił ryzyka operacyjnego.

W 2020 roku zostało zorganizowanych 60 szkoleń zewnętrznych, w których uczestniczyło większość pracowników Banku. Poza szkoleniami zewnętrznymi zostało przeprowadzonych, 50 szkoleń wewnętrznych dla pracowników Centrali i Oddziałów Banku. Działalność szkoleniowa stanowi ważny zakres polityki personalnej w Banku, która stanowi skuteczny i szybki proces doskonalenia wiedzy bankowej.

5. Władze Banku

W roku 2020 władze statutowe pracowały w niżej wymienionym składzie:

Rada Nadzorcza

Krystyna Ziębaczewska - przewodnicząca,
Barbara Fałdrowicz - zastępca przewodniczącej,
Ewa Kalata - sekretarz,
Jan Pawlik - członek,
Jadwiga Rudalska - członek,
Danuta Bogusławska - członek,
Stanisław Kopera - członek,
Czesław Grzybek - członek,
Adam Biedrowski - członek.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 do 31.07.2020 roku Zarząd pracował w następującym składzie osobowym:

Krzysztof Kowalewski – Prezes Zarządu,
Danuta Świątek – Zastępca Prezesa Zarządu,
Maria Józwik – Członek Zarządu.

Natomiast w okresie od 01.08.2020 do 31.12.2020 roku w następującym składzie:

Krzysztof Kowalewski – Prezes Zarządu,
Urszula Dworak-Melka – Zastępca Prezesa Zarządu,
Maria Józwik – Członek Zarządu.

W ciągu 2020 roku odbyło się 49 posiedzeń Zarządu na których podjęto 149 uchwał. Najważniejsze omawiane tematy na posiedzeniach Zarządu to;

- bieżąca i perspektywiczna sytuacja ekonomiczno -finansowa Banku,
- podejmowanie decyzji kredytowych,
- analiza funkcjonowania jednostek organizacyjnych Banku,
- zarządzanie ryzykami tj. omawiane poszczególnych ryzyk w tym limitów ograniczających poszczególne ryzyka występujące w Banku,
- sprawy członkowskie, sprawy pracownicze i administracyjne dotyczące Banku,
- przedstawianie raportów dotyczących zarządzania ryzykami Radzie Nadzorczej,
- omawianie i podejmowanie decyzji w zakresie monitoringu kredytów zagrożonych i tworzenia rezerw celowych,
- podejmowanie uchwał w zakresie zmian w regulacjach wewnętrznych Banku,
- podejmowanie decyzji o działaniach sponsorskich i charytatywnych.

Omawiano i wprowadzano w życie decyzje uchwalone przez Radę Nadzorczą oraz uchwały podjęte przez Zebranie Przedstawicieli.

Zebranie Przedstawicieli

W dniu 29 czerwca 2020 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli, które podjęło uchwały m.in. w sprawach:

1. Zatwierdzenia sprawozdania z działalności Banku za 2019 rok.
2. Uchwalenia kierunków działalności na 2020 rok.
3. Zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2019.
4. Oceny kwalifikacji (odpowiedniości) członków Rady Nadzorczej Banku.
5. Zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za rok 2019.
6. Udzielenia absolutorium członkom Zarządu z wykonania obowiązków za rok 2019.
7. Ustalenia najwyższej sumy zobowiązań jaką Bank może zaciągać.
8. Podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2019 rok.

II. ZDARZENIA ISTOTNIE WPLYWAJĄCYCH NA DZIAŁALNOŚĆ BANKU,

Niewątpliwie najważniejszym zdarzeniem w działalności Banku w 2020 roku był wybuch epidemii wirusa SARS-CoV-2. Zarząd Banku podjął szereg kroków aby zapewnić bezpieczeństwo pracowników i klientów a jednocześnie nie zakłócić dostępności usług bankowych. Wybuch epidemii i niepewność gospodarcza spowodowała dodatkowe koszty w działalności Banku, miał również wpływ na zmniejszenie przychodów, poprzez zahamowanie akcji kredytowej. Zarząd Banku na bieżąco analizuje wpływ sytuacji epidemiologicznej na sytuację Banku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania sytuacja Banku jest stabilna i nie ma przesłanek, które mogłyby zagrozić kontynuacji działalności.

Ponad to na działalność Banku wpływ miały następujące czynniki:

Czynniki makrootoczenia:

- 1) wysokość stopy inflacji,
- 2) wysokość redyskonta weksli,
- 3) wysokość stawki WIBID, WIBOR,
- 4) stabilność polityki pieniężnej.

Czynniki otoczenia rynkowego:

- 1) rentowność usług bankowych,
- 2) konkurencyjność innych banków działających na lokalnym rynku.

Czynniki wewnętrzne:

- 1) skrócenie działalności placówek, ze względu na sytuację epidemiologiczną,
- 2) zmiany w podejściu strategicznym do obsługi klientów,
- 3) dalszy rozwój usług elektronicznych, w tym dalsze upowszechnienie kart bankomatowych i rozwój usługi Internet-Banking,
- 4) zmiany w działalności banku – niepraktykowany wcześniej tryb pracy zdalnej.

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

1. Działalność biznesowa banku

Bank Spółdzielczy w Opocznie jest bankiem uniwersalnym, lokalnym, prowadzi działalność w ramach portfela bankowego, nie tworzy portfela handlowego. Działalność skoncentrowana jest głównie na działalności depozytowej i kredytowej dedykowanej klientom prowadzącym działalność rolniczą, klientom prowadzącym działalność gospodarczą i klientom detalicznym oraz jednostkom samorządowym.

W ramach usług ubezpieczeniowych Bank współpracuje z towarzystwem ubezpieczeniowym TU Concordia. Przyjęte polityką zadania w zakresie bancassurance są realizowane w sposób bezpieczny dla Banku i klientów Banku.

Informacje o rynku, podstawowych produktach i usługach oraz ich zmianach w danym roku pod względem wartościowym i ilościowym były przedmiotem analiz Zarządu Banku.

Cele strategiczne i ich realizacja

Celem strategicznym w działalności Banku jest zapewnienie stabilnej i bezpiecznej obsługi aktualnych i potencjalnych klientów Banku. Oferta produktowa miała na celu wspieranie lokalnego rynku, lokalnej przedsiębiorczości na terenie działania Banku. Działalność Banku w kontaktach z klientami cechowała i nadal będzie cechować rzetelność, staranność oraz najlepsza wiedza.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa Banku koncentrowała się na:

- pozyskiwaniu nowych klientów i profesjonalnej obsłudze dotychczasowych,
- udzielaniu kredytów i pożyczek wiarygodnym kredytobiorcom,
- utrzymaniu dotychczasowych kredytobiorców,
- utrzymaniu właściwej dyscypliny płatniczej oraz dywersyfikację portfela kredytowego,
- poprawie jakości portfela kredytowego,
- dostosowaniu oferty kredytowej w zakresie produktów kredytowych, oprocentowania i terminów spłat do potrzeb klientów.

Działalność depozytowa

Bank Spółdzielczy w Opocznie założył utrzymanie przyrostu depozytów, zarówno bieżących jak i terminowych. Pomimo wystąpienia epidemii wirusa SARS-CoV2 oraz niepokojących wydarzeń związanych z niepewnością gospodarczą, Bank utrzymał zaufanie i lojalność społeczności lokalnej. Bank Spółdzielczy w Opocznie dzięki odpowiedniej polityce depozytowej, odpowiednio reaguje na potrzeby rynku i klientów. Właściwa polityka Zarządu Banku pozwoliła utrzymać wartość depozytów terminowych na zbliżonym poziomie do roku ubiegłego oraz zwiększyć wartość depozytów bieżących.

2. Działalność kredytowa

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość nominalna portfela kredytowego Banku wyniosła 58.512 tys. zł. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku nastąpił niewielki spadek wartości kredytów o 496 tys. zł, czyli o 0,84%.

Struktura podmiotowa portfela kredytowego przedstawia się następująco:

w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Dynamika r/r
1	kredyty rolników indywidualnych	10.889	9.633	88,47%
2	kredyty podmiotów gospodarczych	10.477	9.608	91,71%
3	Kredyty osób prywatnych	24.982	25.820	103,35%
4	kredyty jednostek samorządowych	10.426	11.380	109,17%
5	kredyty instytucji niekomercyjnych	398	366	91,96%
6	kredyty pod obserwacją	129	127	98,45%
7	kredyty nieregularne	1.707	1.578	92,44%
	Kredyty ogółem	59.008	58.512	99,16%

Struktura produktowa portfela kredytowego została przedstawiona poniżej:

w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Dynamika r/r
1	Kredyty w rachunku bieżącym	5.650	4.710	83,36%
2	Kredyty gotówkowe	9.826	8.539	86,90%
3	Kredyty obrotowe	13.156	14.269	108,46%
4	Kredyty inwestycyjne	30.376	30.994	102,03%
	Kredyty ogółem	59.008	58.512	99,16%

Należności pozabilansowe na koniec grudnia 2020 roku stanowiły kwotę 4.900 tys. zł..

Bank oferuje również swoim klientom produkty zabezpieczające - gwarancje i poręczenia. Na koniec 2020 roku udzielone gwarancje i poręczenia stanowiły kwotę 2.760 tys. zł.

Kredyty zagrożone (poniżej standardu, wątpliwe i stracone) wg stanu na dzień 31 grudnia 2020r. wyniosły 1.578 tys. zł, co stanowi 2,70% obliża kredytowego.

Udział kredytów zagrożonych w obliżu w stosunku do roku 2019 zmalał o 0,19 p.p.

Zgodnie z art. 79a Prawa Bankowego koncentracja w stosunku do jednego podmiotu i osób powiązanych kapitałowo i organizacyjnie nie przekroczyła 25 % funduszy własnych Banku.

Uwzględniając wytyczne Systemu ochrony zrzeczenia, w celu skuteczniejszego ograniczenia ryzyka koncentracji, od dnia 1 stycznia 2019 roku Bank stosuje limit na poziomie niższym od określonego przepisami Prawa Bankowego, tj. w wysokości maksymalnie 20 % uznanego kapitału Banku.

W roku 2020 Bank udzielił kredytów w kwocie 13.467tys. zł., która była niższa w stosunku do roku poprzedniego o 34,57%. W 2020 roku Bank udzielił ogółem 233 kredyty tj. mniej o 36.68% w stosunku do roku poprzedniego.

3. Działalność depozytowa

W roku 2020 Bank kontynuował różnorodne formy pozyskiwania klientów i depozytów m. in. poprzez otwieranie różnych rodzajów rachunków dostosowanych do potrzeb klientów i potrzeb lokalnego środowiska .

Na dzień 31 grudnia 2020 roku portfel depozytów z sektora niefinansowego i budżetowego wyniósł 162.051tys. zł, w tym sektor niefinansowy 117.309 tys. zł oraz sektor budżetowy 43.975 tys. zł

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego depozyty wzrosły o 50.297 tys. zł. tj. o 45% . Powyższe zobowiązania to zdeponowane przez Klientów w Banku depozyty terminowe (49.777 tys. zł) i depozyty bieżące (112.274 tys. zł).

W 2020 roku struktura terminowa depozytów przedstawiała się następująco:

w tys. zł.

Wyszczególnienie	31.12.2019		31.12.2020		Dynamika r/r %
	Stan środków	Struktura %	Stan środków	Struktura %	
Bieżące	58.781	52,60%	112.274	69,28%	191,00%
Terminowe	52.973	47,40%	49.777	30,72%	93,97%
RAZEM	111.754	100,00%	162.051	100,00%	

4. Działalność inwestycyjna

Bank może klasyfikować instrumenty w dniu ich nabycia lub powstania do następujących kategorii:

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 3) udzielone kredyty i pożyczki,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

W portfelu Banku na dzień 31.12.2020r. znajdują się następujące papiery wartościowe:

<i>Nazwa</i>	<i>Stan na 31 grudnia 2020 w tys. zł</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:</i>	
<i>Instrumenty kapitałowe</i>	
- akcje SGB	817,00
- udział w SSO SGB	1,00
<i>Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności:</i>	
<i>Instrumenty dłużne</i>	
- bony pieniężne NBP	19.210,00
- bankowe papiery wartościowe SGB	300,00
- obligacje BGK	5000,00

Bank jest powiązany kapitałowo z Bankiem Zrzeszającym posiadając jego akcje w kwocie 817 tys. zł, co stanowi 8,99 % kapitału Tier I oraz 8,99 % funduszy własnych ogółem.

Bank posiada udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia w kwocie 1 tys. zł, co stanowi 0,01 % kapitału Tier I oraz 0,01 % funduszy własnych ogółem.

Bank nie posiada udziałów w innych podmiotach oraz powiązań organizacyjnych i kapitałowych z innymi podmiotami.

Bank nie zawierał znaczących umów w roku 2020 z innymi Bankami lub innymi podmiotami.

5. Pozostała działalność

W 2020 roku Bank nadal upowszechniał działalność elektroniczną poprzez zwiększenie dostępu do Internet-Bankingu, Bank kontynuował wydawanie kart bankomatowych rozpoczął również procedurę autoryzacji transakcji BLIK.

Ponadto Bank szukając nowych kanałów pozyskiwania przychodów rozszerzył ofertę produktową w zakresie ubezpieczeń.

Struktura prowadzonych rachunków przedstawia się następująco:

w szt.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Dynamika r/r
1	rachunki a-vista	108	117	108,33%
2	rachunki osób prywatnych	1.747	1906	109,10%
3	rachunki przedsiębiorców	151	155	102,62%
4	rachunki rolnicze	1.014	981	96,75%
4	rachunki organizacji społecznych	204	216	105,88%
5	rachunki samorządów	2	4	200,00%
	Razem	3.226	3379	104,74%

Na dzień 31.12.2020 Bank prowadził 3.379 rachunków bankowych, których ilość wzrosła o 4.74% w porównaniu do roku ubiegłego.

Bank w 2020 roku prowadził rachunki z obsługą internetową dla 1041 osób i w stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost tych rachunków o 28,52% oraz usługę SMS Banking dla 754 klientów, która w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 6,05%.

Na dzień 31.12.2020 roku Bank wydał 1.460 kart płatniczych, tj. więcej o 14,24% w stosunku do roku 2019.

W ramach działalności rozliczeniowej Bank realizuje przekazy pieniężne w sieci Western Union oraz jest uczestnikiem rozliczeń w ramach Krajowej Izby Rozliczeniowej, co zapewnia szybkie i sprawne rozliczanie transakcji rozliczeniowych w systemie Elixir.

IV. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA

1. Wynik finansowy

Na koniec 2020 roku suma bilansowa wyniosła 173.091 tys. zł. i wzrosła o 41,18% w stosunku do roku ubiegłego. Na wzrost sumy bilansowej największy wpływ miał przyrost na rachunkach bieżących, na co przełożyło się pozyskanie do obsługi 2 jednostek samorządowych.

Ukształtowana struktura bilansu pozwoliła na osiągnięcie przychodów w kwocie 3.897 tys. zł. co przy kosztach 3.404 tys. zł. pozwoliło na wypracowanie wyniku na poziomie 493 tys. zł. brutto, pomniejszonego o podatek dochodowy w kwocie 88 tys. zł. zysk netto wyniósł 405 tys. zł..

W 2020 Bank zrealizował zakładany plan finansowy w zakresie wyniku finansowego na poziomie 98,88%.

Zarząd Banku biorąc po uwagę prognozy instytucji finansowych i założenia do planu ekonomiczno - finansowego na 2021 r. zakłada:

- osiągnięcie sumy bilansowej na poziomie 176.985 tys. zł.,
- osiągnięcie należności od sektora niefinansowego na poziomie 50.370 tys. zł.,
- osiągnięcie zobowiązań wobec sektora niefinansowego na poziomie 116.420 tys. zł.,
- wypracowanie zysku netto na poziomie 341 tys. zł.

2. Wybrane wskaźniki charakteryzujące działalność

Działalność Banku w 2020 r. charakteryzowała się następującymi wielkościami i wskaźnikami:

w tys. zł.

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Dynamika r/r
Suma bilansowa	122.599	173.091	141,18%
Baza depozytowa	111.754	162.051	145,01%
Obligo kredytowe	59.008	58.512	99,16%
Obrót w roku obrotowym – przychody ogółem	4.632	3.897	84,10%
Zysk brutto	649	493	75,96%
Podatek	147	88	59,86%
Zysk netto	502	405	80,68%

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.
1) współczynnik kapitałowy T1	17,42%	19,11%
2) całkowity współczynnik kapitałowy	17,42%	19,11%
3) wskaźnik płynności LCR	260,00%	392,00%
4) wskaźnik kredytów zagrożonych	2,89%	2,70%
5) wskaźnik udziału obliża kredytowego w sumie bilansowej	48,13%	33,80%
6) wskaźnik udziału kredytów w depozytach	52,80%	36,11%
7) wskaźnik aktywów pracujących	3,15%	2,10%

Analiza rentowności:

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Różnica p.p.
<i>Współczynnik wypłacalności</i>	17,42%	19,11%	1,69
<i>Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE) netto</i>	5,83%	4,46%	-1,37
<i>Wskaźnik zwrotu z aktywów (ROA) netto</i>	0,41%	0,23%	-0,18
<i>Wskaźnik jakości kredytów</i>	2,89%	2,70%	-0,19
<i>Wskaźnik C/I</i>	76,94%	84,82%	7,88

Poziom wskaźników w Banku kształtuje się na stabilnym poziomie zapewniając bezpieczeństwo złożonych w Banku środków.

3. Fundusze własne

Fundusze własne na dzień 31.12.2020 stanowiły kwotę 9.076tys. zł. i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 461 tys. zł.. tj. o 5.35%. Wzrost funduszy nastąpił w wyniku przekazania na fundusz zasobowy zysku z roku 2019.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.
w tys. zł.

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2020 r.:
Fundusze własne, w tym:	9.076,00
Kapitał Tier I, w tym	9.076,00
Kapitał podstawowy Tier I	9.076,00
Kapitał dodatkowy Tier I	-
Kapitał Tier II	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	3.799,00
z tytułu ryzyka kredytowego	3.324,00
z tytułu ryzyka walutowego	-
z tytułu ryzyka operacyjnego	474,00
Łączny współczynnik kapitałowy	19,11%
Współczynnik kapitału Tier I	19,11%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	19,11%
Kapitał wewnętrzny	3.799,00

Poziom kapitałów w Banku spełnia wszystkie wytyczne nadzorcze i zapewnia pokrycie występującego ryzyka Banku

4. Nakłady na inwestycje.

W 2020 roku łączne wydatki na środki trwałe, remonty oraz wartości niematerialne i prawne, wyniosły 115.493tys. zł., w tym na:

- wartości niematerialne i prawne – 10.743tys. zł.,
- środki trwałe – 79.543 tys. zł.,
- pozostałe wydatki – 25.207 tys. zł..

W ramach wydatków inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych środki wydatkowano między innymi na:

- remont łazienki w Oddziale Sławno ,
- zakup i montaż pieca c.o w Oddziale Białaczów,
- zakup sorterów do liczenia banknotów,
- zakup laptopów wraz z oprogramowaniem do pracy zdalnej,
- zakup routerów dla Centrali i Oddziałów.

V. PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

Szczegółowe dane liczbowe w zakresie poszczególnych instrumentów finansowych znajdują się w informacji dodatkowej do sprawozdanie finansowego.

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku. Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

Do ryzyk mających istotny wpływ na działalność Banku zaliczono:

- 1) - ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem koncentracji,
- 2) - ryzyko stopy procentowej,
- 3) - ryzyko płynności,
- 4) - ryzyko operacyjne,
- 5) - ryzyko kapitałowe (adekwatność kapitałowa),
- 6) - ryzyko braku zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko kredytowe

Z uwagi na posiadaną strukturę aktywów głównym ryzykiem w działalności Banku jest ryzyko kredytowe. Podstawowym celem w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego pod względem jakości portfela kredytowego. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa

odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. W zakresie ryzyka kredytowego Bank posiada procedury umożliwiające ograniczenie ryzyka poprzez ocenę zdolności kredytowej, system monitorowania portfela kredytowego, stosowanie odpowiednich zabezpieczeń oraz ustalenie limitów ograniczających koncentrację zaangażowań. Działania ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań obejmują dywersyfikację w zakresie jednostkowych transakcji kredytowych oraz całego portfela należności i zobowiązań. W obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku działa Komitet Kredytowy, do którego kompetencji należy wydawanie opinii przed podjęciem decyzji kredytowej przez Zarząd. Bank utrzymuje ryzyko kredytowe na umiarkowanym poziomie. W 2020 roku limity koncentracji wierzytelności wewnętrzne jak i wyznaczone przez Prawo Bankowe nie zostały przekroczone. Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe metodą standardową i na koniec 2020 roku nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego.

Ryzyko płynności

Celem w zakresie zarządzania ryzykiem płynności Banku jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Bank dąży do zapewnienia odpowiedniej struktury aktywów i podejmuje działania w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności bazy depozytowej oraz utrzymania nadzorczych miar płynności. System zarządzania ryzykiem płynności pozwala na bieżąco badać poziom aktywów płynnych zapewniając realizację zobowiązań oraz wypełnianie nadzorczych miar płynności. Bank posiada ustalone procedury awaryjnego postępowania w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności finansowej Banku. Bank oblicza nadzorcze miary płynności zgodnie z metodologią dla banków poniżej 200 mln sumy bilansowej. W 2020 roku Bank utrzymywał ryzyko płynności na niskim poziomie a nadzorcze miary płynności Banku były przestrzegane i nie zostały przekroczone.

Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma na celu minimalizację ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Celem zarządzania ryzykiem jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmiany stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Ryzyko ograniczono poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Bank kształtował strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej, biorąc pod uwagę występujące tendencje w zakresie zmian rynkowych stóp procentowych. Wewnętrzne limity ustanowione dla ryzyka stopy procentowej w 2020 roku były dotrzymane. W 2020 roku nie wystąpił wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest identyfikacja obszarów generujących straty bądź nadmierne koszty oraz zapobieganie powstawaniu strat oraz łagodzenie ich skutków. Ryzyko operacyjne jest badane na poziomie wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku. Cel ten jest realizowany poprzez określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem, prowadzenie i analiza rejestru zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego, opracowanie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, zarządzanie kadrami i kontrolę wewnętrzną.

W Banku zidentyfikowano obszary generujące największą ilość incydentów. Należą do nich - dokonywanie transakcji oraz zarządzanie procesami (awarie systemów, brak połączeń teleinformatycznych oraz praca bankomatów). W Banku nie wystąpiły oszustwa wewnętrzne i zewnętrzne oraz nie stwierdzono obrotu środkami pieniężnymi pochodzącymi z nielegalnego obrotu lub nieujawnionych źródeł. W Banku nie toczą się sprawy sądowe z powodztwa osób zewnętrznych z tytułu nie przestrzegania przez Bank przepisów prawa. Ze względu na skalę działania i profil Banku sam poziom ryzyka operacyjnego przyjmuje się za umiarkowany. W roku 2020 w Banku nie wystąpiły czynniki ryzyka operacyjnego, które mogłyby skutkować powstaniem bezpośrednich lub pośrednich strat finansowych. Bank tworzył wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne

zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE, który jest wyliczany raz w roku po zakończeniu roku obrotowego.

Ryzyko braku zgodności

W roku 2020 Bank w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności dążył do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne oraz szkolenia pracowników. W 2020 roku Bank nie poniósł kosztów ryzyka braku zgodności, wynikających z nieprzestrzegania wewnętrznych lub zewnętrznych przepisów prawa. W związku z powyższym w 2020 roku nie wystąpił wymóg kapitałowy na ryzyko braku zgodności.

Ryzyko biznesowe

Jest to ryzyko wpływu zmian warunków makroekonomicznych na poziom pozostałych ryzyk oraz na adekwatność kapitałową. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w planowanym okresie. Zaplanowane zadania i cele zostały zrealizowane na niższym poziomie w stosunku do planu. Bank na koniec 2020 roku osiągnął wynik finansowy netto na poziomie 405,00 tys. zł., co stanowi 97,8% planowanego zysku netto. Wypracowany wynik finansowy pozwoli na odpowiednie wzmocnienie funduszy własnych Banku.

Ryzyko kapitałowe

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku. Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE oraz analizuje inne istotne ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe. W 2020 roku poziom współczynnika kapitałowego, współczynnika kapitał Tier 1 oraz wewnętrznego współczynnika kapitałowego kształtował się powyżej wymaganego minimalnego poziomu regulacyjnego. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ukierunkowane było na utrzymanie kapitału w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku. W 2020 roku Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym pełne bezpieczeństwo działania, natomiast nadwyżka kapitałowa pozwalała na dalszy rozwój działalności.

VI. KONTROLA WEWNĘTRZNA.

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który obejmuje całą działalność Banku. Bank posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej, zapewniający prawidłowość procedur księgowych, sprawozdawczości finansowej, właściwe raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne oraz zgodność działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku. Kontrole przeprowadzane są zgodnie z przyjętymi na dany rok planami sporządzonymi na podstawie Matrycy funkcji kontroli zatwierdzonej przez Zarząd.

Przyjęty w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych liniach (poziomach) obrony:

1. Pierwsza linia obrony – komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej,
2. Druga linia obrony – niezależna ocena ryzyka. Na drugim poziomie zarządzania występują komórki organizacyjne, uprawnione do przeprowadzania testowania pionowego,
3. Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Kontrola wewnętrzna w Banku w 2020 roku przebiegała w dwóch obszarach:

Audyt wewnętrzny - realizowany był zgodnie z podpisaną umową ze Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB przez Departament Audytu SSO SGB. W roku 2020 Spółdzielczy System Ochrony SGB nie przeprowadził kontroli w naszym Banku.

Kontrola wewnętrzna - przeprowadzana jest przez stanowisko zgodności i kontroli wewnętrznej, przez kadre kierowniczą oraz wyznaczonych pracowników. W 2020 roku zostały przeprowadzone 74 kontrole wewnętrzne. Kontrolami objęto wszystkie obszary działalności Banku. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco lub w trakcie realizacji wydanych zaleceń. Żadna ze stwierdzonych w trakcie kontroli wewnętrznej nieprawidłowości nie wpłynęła negatywnie na zwiększenie poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności, skuteczności i efektywności całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i poszczególnych jego elementów.

VII. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

Zasady Ładu Korporacyjnego stanowią zbiór regulacji określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Bank Spółdzielczy przyjął Politykę ładu korporacyjnego Uchwałą Rady Nadzorczej nr 15/4/2019 z dnia 29.05.2019 roku i stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego.

VIII. INFORMACJE DODATKOWE

Nawiązując do art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r.(tekst jednolity z dnia 13 stycznia 2015 roku Dz.U. z 2015 r. poz. 128 ze zm.) niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera dodatkowe informacje:

1. Bank Spółdzielczy w Opocznie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych na zasadzie konsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia nr 575/2013.
2. Stopa zwrotu z aktywów na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 0,23 %.
3. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.
4. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń , a także informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22 a ustawy wymienionej na wstępie:

- 1) Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17). Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.
- 2) Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Zarządu Banku. Zasady wynagradzania członków Zarządu zostały sformalizowane w Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Opocznie, wprowadzonym i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą. Dodatkowo kwestię przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu określa „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Opocznie” – wprowadzona przez Radę Nadzorczą. Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu.
- 3) Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej określa „Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Opocznie”, zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.
- 4) Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą i Zebranie Przedstawicieli:
  - a) procedurę dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu i członków Zarządu.
  - b) procedurę dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej.

Zgodnie z procedurami zarówno członkowie Zarządu, jak też członkowie Rady Nadzorczej zostali w 2020 roku objęci oceną odpowiedniości i uzyskali ocenę pozytywną. Pozytywna ocena dotyczyła oceny indywidualnej oraz oceny kolegalnej do sprawowania funkcji zarządczych.

W świetle z art. 22a członkowie Zarządu i rady Nadzorczej Banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą na bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

5. Bank ogłasza sprawozdanie finansowe Banku na stronie internetowej Banku oraz informacje.

6. Bank raz w roku ogłasza pisemną „Informację z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału”.

VII. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ JEDNOSTKI

Bank planuje w 2021 roku zwiększenie sumy bilansowej do kwoty 176.985 tys. zł. tj. o 2,25%% i wypracowanie wyniku finansowego brutto na poziomie 416 tys. zł., co jest zgodne ze Strategią działania.

Jednocześnie Bank dąży do realizacji następujących celów strategicznych :

- 1) poprawa rentowności działania,
- 2) utrzymanie wskaźnika C/I, na poziomie nie wyższym niż 85%.
- 3) utrzymanie jakości portfela kredytowego na poziomie nie wyższym niż 3,20%.
- 4) zwiększenie przychodów odsetkowych i utrzymanie przychodów pozaodsetkowych na dotychczasowym poziomie,
- 5) wzrost poziomu aktywów pracujących poprzez zwiększenie w nich udziału obligacji kredytowego.
- 6) dążenie do utrzymania kosztów działania banku na dotychczasowym poziomie.
- 7) inwestowanie w informatyczną infrastrukturę sprzętową zwiększającą szybkość przetwarzania danych i zapewnienie ciągłości działania systemów informatycznych Banku

Bank w najbliższych latach wyznacza następujące cele strategiczne:

- 1) stałe doskonalenie jakości obsługi klientów,
- 2) rozwój bankowości elektronicznej,
- 3) umacnianie siły kapitałowej Banku.

Zarząd
Banku Spółdzielczego w Opocznie